

EMO'dan...

Mahir Ulutaş

EMO 48. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Meslektaşlarım,

Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) 9-10 Nisan 2022 tarihlerinde yapılan olağan genel kurulu ve seçimlerin ardından göreve başlayan 48. Dönemin ilk dergisiyle sizlerle yeniden bir aradayız.

EMO 48. Dönem Yönetim Kurulu, uzun yıllardır devam eden ekonomik ve siyasi krizin doruk noktasına ulaştığı bir zaman diliminde görevi devralmıştır. Yılbaşı itibarıyla Cumhuriyet tarihinde benzeri görülmemeyen rekor düzeyde bir elektrik zammı yapılmış, konutlar ve sanayi başta olmak üzere tüm tarife gruplarında faturalar ödenemeyecek boyutlara varmıştır. Tüm tepkilere rağmen zamdan geri adım atılmamış, sadece tüketim limitleri ve vergi oranlarında bazı düzenlemeler yapılmış ancak bu girişimler kayda değer bir rahatlama sağlayamamıştır.

İğneden ipliğe birçok ürünün zamlanmasına, hayat pahalılığının artmasına ve enflasyonun patlamasına yol açan zamlar yetmemiş olmalı ki, elektrik tarifelerinde otomatik fiyatlandırma mekanizması gereği Temmuz'da beklenen yeni zam, 1 ay öne çekilerek 1 Haziran'dan geçerli olmak üzere yapılmıştır. Konut tarifeleri yüzde 15; düşük tüketimli sanayi ve ticarethane tarifeleri ise yüzde 25 oranında zamlanmıştır. Son 1 yılda 230 kWh'lık tüketimi olan aileler için zam oranı yüzde 82 artmıştır. Günlük 8 kWh olarak belirlenen ve 30 günlük 240 kWh'a denk gelen ilk kademe sınırını geçen aileler için tüketimlerine paralel olarak zam oranı da büyümektedir.

Fiyat artışlarının durdurulamadığı enerji alanında önümüzdeki dönemde yeni zamlar beklenmektedir. Ne yazık ki 1980'li yıllardan beri uygulanan özelleştirme ve serbestleştirme politikaları sonucu enerji alanı büyük bir çıkmaza girmiştir. Yıllar içinde kamu tekeli parçalanıp özel tekeller yaratılırken, alan birkaç özel sermaye grubunun kısa vadeli kar realizasyonu hırsına teslim edilmiştir. Sermaye grupları ile lobilerin arasında sıkışan enerji yönetimi son olarak, lisanssız güneş enerjisi santrallerinde üretilen ihtiyaç fazlası elektriğin sisteme ücretsiz verilmesine yönelik düzenleme yapmıştır. 3 yıldan fazladır uygulanan bir kuralı, bir gecede geriye dönük olarak değiştirmeye kalkışan iktidar, 1 adım ilerisini dahi planlamaktan aciz, gününbirlik kararlarla sektörün geleceği ve ülke ekonomisini baltalamaktadır. Üstelik bunu "halka bedava elektrik verilecek" gibi bir yanlış yönlendirme ve göz boyama ile yapmaktadır. Söz konusu uygulama ülkenin yenilenebilir enerji alanındaki gelişimine büyük ket vuracaktır.

Toplum yararını dikkate almayan, kamusal planlamayı, denetimi ve kamusal üretimi reddeden, kamu kaynaklarını özel şirketlere aktarmaya ve belirli sermaye gruplarının çıkarlarını azamileştirmeye yönelik enerji politika ve uygulamalarının sonucu ortadadır. Enerji fiyatları tüm toplum için sürdürülemez oranda artmış, enerji yoksulluğu ve yoksunluğu en önemli sorunlardan biri olmuştur. Yoksul halk temel ihtiyaçlarını karşılayamaz haldedir ve daha da vahimi yaşanan enerji krizi gıda başta olmak üzere tüm alanlara yayılmaya başlamıştır.

Enerji alanı bugün yönetilememektedir. Sorunları aşmak, krizden mümkün olan en çabuk şekilde ve en az hasarla çıkabilmek için yurttaşların ve toplumun vazgeçilmez gereksinimlerinin karşılanmasında toplumsal yarar esaslarını temel alan demokratik bir planlama ve toplumsal kalkınma perspektifi ile kamucu, toplumcu bir programın uygulanması zorunludur. Bu da ancak yeniden kamulaştırma ile mümkündür.

Enerjide özelleştirmenin yıkıcı etkilerini ortadan kaldırmak için kamulaştırma ve ülkenin yeniden kuruluşunu Elektrik Mühendisliği Dergimizin bu sayısında dosya

konusu olarak işliyoruz. Dosyamızda, kamu yönetiminden ekonomiye, enerji politikalarından özelleştirmelerin sonuçlarına ve gıda güvenliğine kadar uzanan birçok konuda mevcut durum, sorunlar ve yapılması gerekenleri işleyen yazılar yer alıyor. Dergi hazırlığında emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ederim.

Değerli Meslektaşlarım,

Rusya-Ukrayna savaşı sürerken çatışmaların Zaporijya Nükleer Santrali'na yaklaşması tüm dünyanın gözünü endişeyle bu bölgeye çevirmesine neden olmuştur. Cumhurbaşkanı Erdoğan da Ukrayna temasları sırasında "yeni bir Çernobil yaşamak istemediklerini" söylemiştir. Yıllardır bilim insanlarının tüm itirazlarına, güvenlik konusundaki uyarılara ve özellikle Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) Projesi'nin yapım aşamasındaki ihmaller zincirine rağmen nükleer santral konusundaki ısrarını sürdüren Cumhurbaşkanı bu sözleriyle kendi kendisiyle çelişkiye düşmüştür.

Enerji ihtiyacından çok "siyasi" bir karar olan Akkuyu NGS, iktidarın "nükleer santral sahibi" olarak görünme ve temelsiz bir şekilde "nükleer ligde oynama" hırsını göstermektedir. "Milli enerji" politikaları ve savunma ihtiyacı bahane edilerek sürdürülen Akkuyu NGS, unutulmamalıdır ki her yönüyle Rus sermayesi hakimiyetindeki bir projedir. Rusya Federasyonu'nun nükleer enerji sektöründe varlığını genişletme amacı doğrultusunda stratejik bir adımdır ve kârı da Rusya'ya ait olacaktır.

Dolayısıyla Çernobil ve Fukushima felaketlerinin sonuçları ortadayken, dışa bağımlılığı daha da artıracak, pahalı enerji üretecek, kirli, riskli ve atık sorunu çözülmemiş bir NGS için ısrar edilmesini anlamak mümkün değildir. İktidar yeni bir Çernobil yaşanmaması konusundaki endişesinde samimi ise öncelikle ülkemizin hiçbir çıkarının bulunmadığı ve bir kaza halinde bedeli belki de rakamlara dökülemeyecek kadar büyük maddi zarar ve çevre tahribatına yol açacak nükleer santral inşaatının derhal iptal edilmesi gerekmektedir.

Değerli Meslektaşlarım,

48. Dönem Oda Yönetim Kurulumuz; dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeler karşısında Oda Çalışma İlkeleri ışığında faaliyetlerini kararlılıkla sürdürecektir. Meslek ve meslektaş sorunlarının halkımızın sorunlarından ayrılamayacağı bilinciyle; birlikte karar alma, üretme ve yönetme anlayışı ile mesleğin geliştirilmesi ve korunması, üreten, sanayileşen, demokratik bir Türkiye ve üzerinde insanların barış ve güvenç içerisinde yaşayacağı bir dünya için çalışacağız. Yüreği ülkemiz ve halkımızdan yana atan tüm demokratik oluşumlarla birlikte ABD, IMF, DB, DTÖ, AB gibi ülke ve kuruluşların uluslararası sömürü politikalarının seçenezsiz olmadığını, başka bir Türkiye ve dünyanın mümkün olduğunu her platformda dile getireceğiz. Bu doğrultuda düzenlenen tüm etkinliklerde aktif görev üstleneceğiz.

Örgütlenmenin ve hak arama yollarının önündeki tüm engellerin kaldırılması, her alanda grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar ve güvenceli çalışma için yürütülen mücadeleler içerisinde yer alacağız. İktidarların gerici, yasakçı ve özgürlük karşıtı uygulamalarına karşı emekçi halkın yanında mücadele edeceğiz.

Kadın emeği, bedeni, çalışma ve sosyal yaşamı üzerindeki bütün sömürü ve baskı biçimlerine karşı mücadeleler içinde ve kadın özgürleşmesinin yanında yer alarak, destekleyecek, toplumsal cinsiyet eşitliğini savunacak ve bu alanda politikalar üreteceğiz. Bu kapsamda İstanbul Sözleşmesi'nin feshine ilişkin Cumhurbaşkanı kararının iptali istemiyle açılan davada Danıştay tarafından verilen ret kararının "hukuk garabeti" olduğunu belirliyor, bu konuda sonuna kadar mücadele edeceğimizin altını çiziyoruz.

İnsan hakları ve eşitliğin öncelendiği, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin son bulduğu düzenlemelerin yapılacağı, siyasi çıkarlardan, olumsuz yönlendirmelerden uzak politikaların geliştirileceği günleri umut etmekten ve İstanbul Sözleşmesi'nden asla vazgeçmeyeceğiz.

Saygılarımla...